

STUDIESKOLEN

Bestyrelsens årsberetning 2009

Året 2009 var præget af den ledelsesmæssige omstrukturering, der fandt sted i marts. Dannelsen af et ledelsesteam bestående af lederne for de tre afdelinger: dansk, business og fremmedsprog, en it- og organisationsudvikler og en kommunikationsansvarlig medførte – efter en periode med analysearbejde – igangsættelse af en række initiativer på det fysiske område og en række fornyende initiativer, der skulle underbygge det fælles brand: Studieskolen, som en seriøs og kvalitetsorienteret sprogskole. Studieskolen har nu fået en fælles hjemmeside, og danskafdelingen og Studieskolen Business har moderniseret deres dele af hjemmesiden. Fremmedsprog følger i 2010.

Undervisningslokalerne blev moderniseret med nye computere og nyt styringssystem af video- og dvd-afspilningsanlæggene, således at funktionaliteten blev væsentligt forbedret og betjeningen simplere til stor tilfredshed for brugerne. Lejemålet i Gothersgade – Borgergade blev udvidet med yderligere ni lokaler, der betød, at det ikke længere var nødvendigt at leje sig ind hos DIS-Study i Vestergade.

Administrationen blev ombygget, således at det administrative personale for dansk- og fremmedsprogsafdelingerne nu sidder fysisk samlet bag én skranke, og receptionsområdet er blevet gjort venligere og mere indbydende for kursisterne.

I maj afløste det elektroniske nyhedsbrev bladet Studieskolenyt, som har fulgt de ansatte i mere end 30 år. Det interne nyhedsbrev medvirker til at samle skolens tre afdelinger. Viden udveksles nemt og hurtigt og informationer om fx nye tiltag kan gives samlet og er ikke afhængig af en deadline. Samtidig med at Fremmedsprogs septemberkatalog udkom, gik det eksterne nyhedsbrev i luften, der i første omgang henvender sig til fremmedsprogskursisterne. Nyhedsbrevet giver mulighed for at annoncere f.eks. kursusstart og arrangementer til interesserede

Straks efter ledelsesteamet var blevet dannet, påbegyndtes der en analyse af arbejdsgangene på hele skolen med henblik på optimering og omlægning af administrative rutiner med anvendelse af nye administrative hjælpemidler, hvor dette er muligt. Dette arbejde er stadig i fuld gang og resulterer i, at der frigøres flere ressourcer til markedsføring, udvikling, forbedret kundebetjening og i sidste ende en mere synlig ledelse.

Der er sat initiativer i gang, således at evalueringen af undervisningen bliver gjort mere ensartet og effektiv i de tre afdelinger. Der satses både på kvantitative tilfredshedsundersøgelser og kvalitative evalueringer.

Dannelsen af ledelsesteamet har medført bedre styring af stabsfunktionerne, mere ensartet kommunikation ud af huset og en mere effektiv ledelse.

Studieskolens it-opgaver er blevet organiseret i en ny shared-service it-afdeling, der i højere grad skal fokusere på at understøtte den primære ydelse.

I takt med fremkomsten af flere internetbårne systemer er behovet for døgndrift ligeledes blevet et centralt indsatsområde. It-afdelingen har derfor arbejdet på at standardisere og modne drift- og supportprocesserne med henblik på en eventuel fremtidig outsourcing af de mest krævende opgaver.

It-afdelingen indgår herudover som en naturlig del af arbejdet med administrative forenklinger. Dels ved selv at forestå udviklingsopgaver, men også sikre kendskabet til Studieskolens forretningsområder ved valg af eksterne partnere og systemer.

Ovennævnte investeringer har sammen med uforudsete engangsudgifter resulteret i et regnskabsresultat for 2009 med røde tal – et regnskabsresultat, der dog må anses for acceptabelt og helt klart forudset. Underskuddet på driften opvejes tilnærmelsesvis af de finansielle indtægter, så Studieskolens formue er ikke blevet berørt

Studieskolen Fremmedsprog

Fremmedsprogsafdelingen har naturligvis også været præget af det udviklingsarbejde ledelsesteamet for Studieskolens tre afdelinger har igangsat som beskrevet i det fælles indledende afsnit.

I sommeren 2008 nedsattes en projektstyringsgruppe, der havde til opgave at sikre arbejdet med skolens, herunder fremmedsprogsafdelingens, overordnede udviklingsstrategi. Styregruppen skulle sikre ressourcefordeling i forhold til de overordnede mål, igangsætte, styre og evaluere udviklingsprojekter samt sikre forankring af projekterne og projektræsultaterne i afdelingen. Gruppen der bestod af forstander, to konsulenter og to undervisere mødtes jævnligt i ca. et år.

Projektgruppen valgte at nedlægge sig selv på mødet oktober 2009, da der i den nye struktur med en ny leder og et ledelsesteam for hele skolen ikke var behov for udvalgets igangsættende og ressourcestyrende funktion. I den mere udviklingsorienteret ledelsesstruktur ligger ressourcefordelingen hos forstanderen sekundært af de medarbejdere, der konkret er involveret i udviklingsprojekter.

I en situation, hvor skolen skulle omsætte en ny strategi og møde nye udfordringer, har styregruppen været et godt organ til at fordele skolens ressourcer i henhold til skolens overordnede strategi samt til kvalitetssikring af igangværende projekter.

I alt blev der igangsat seks nye projekter, to allerede igangværende større projekter blev løbende evalueret og sikret på møderne og en række projekter blev enten afvist efter nærmere undersøgelse eller sat i venteposition.

Projekterne er:

Nordplus voksen

Projektet er det første større, systematiske forsøg på at implementere realkompetencedokumentation som et integreret redskab i sprogundervisningen i folkeoplysning og anden ikke-formel undervisning i Norden. Projektet tilstræber at nå en mere ensartet, gennemskuelig og genkendelig dokumentation af sproglige realkompetencer, specielt i forbindelse med kurser og læringsforløb i ikke-formel læring

Hvordan kan sproglig realkompetence dokumenteres efter sprogkurser i 3. sektor

Projektet var allerede sat i gang inden styregruppen blev dannet og var et samarbejde mellem Rytmask Center og Studieskolen. Projektet var støttet (75%) af Københavns Kommune og målet med projektet var at udvikle dokumentationsskemaer til dokumentation af sproglig kompetence før og efter et kursus på Studieskolen. Projektet blev afsluttet forår 2009 og styregruppen var værdifuld sparringspartner, ikke mindst i spørgsmålet om forankring af projektsresultaterne.

Beskrivelse af undervisningsindhold i relation til den europæiske referenceramme

Alle kurser i de store sprog: engelsk, fransk, italiensk, spansk og tysk beskrives så indholdet passer til referencerammen. På basis af dokumentationsskemaerne defineres, hvilke kommunikative indhold de enkelte kurser skal gennemgå, og på hvilket niveau i referencerammen de enkelte kurser ligger. Projektets resultat skal indgå i "referenceramme-pakken", der tilstræber en enhed af kursusbeskrivelse, indplaceringstest, dokumentation af indhold og kursusbeskrivelse. Alle kurser i de store sprog beskrives fra januar 2010 i henhold til den europæiske referenceramme. Projektet afsluttes maj 2010.

Opbygning af kursistdatabase og brug af nyhedsbrev

Projektet blev initieret for at undersøge muligheder for at opbygge en database af deltagere og udarbejde en strategi til målrettet brug af nyhedsbrev. Efter den første afprøvningsfase blev brug af nyhedsbrev som intern og ekstern kommunikation implementeret i skolens hverdag og danner i dag en integreret del af vores kommunikationsstrategi.

Det trykte program som journal

Formålet med projektet var at undersøge mulighederne for at udgive vores daværende kursuskatalog i en mere attraktiv og magasinlignende form.

Projektet blev gennemført, og det trykte program udkom i en ny form første gang i januar 2010. Det nye katalog er blevet meget positivt modtaget. Der afventes dog en større evaluering af programmet foråret 2010. Studieskolen Fremmedsprog har derudover godkendt en del projekter, der igangsættes de kommende år herunder produktion og forankring af *sprogprøver* og kurser i *sprog og kultur*.

Studieskolen er testcenter for Cambridge University's engelskprøver. Der blev i 2008 gennemført eksamener i First Certificate in English, Certificate in Advanced English, Certificate of Proficiency in English, Business English Certificate, Preliminary, Vantage og Higher. Ved sommereksamen var der 242 kandidater og i december 20. Eksamener blev afholdt i København, Århus, Vejle og på to efterskoler i Sønderjylland, Skovlund og Askov.

Aktivitet

	2008	2009		
Antal hold	688	665	- 23	- 3,3 %
Antal underviste timer	15.929	15.228	- 701	- 4,4 %
Antal deltagere	9.383	9.122	- 261	- 2,7 %

Der er forskelle i udviklingen fra fag til fag i folkeoplysningen. Fransk havde i 2009 en stabil og rolig fremgang, italiensk havde en markant stigning i både antal hold og deltagere fra 2008 til 2009, mens spansk havde en mindre nedgang. Vi ansatte i efteråret en konsulent i engelsk og håber, det kan give faget et løft, så vi igen får fremgang. Der er fortsat stor interesse for de små sprog, især kinesisk, russisk og græsk.

Studieskolen Fremmedsprog fik i september 2009 ny forstander, mens skolens forstander gennem 32 år Jørgen Jørgensen overgik til en stilling som kommitteret for at sikre overdragelsen af opgaver i forbindelse med ledelse af skolen.

Den ny forstander har i sidste del af 2009 sat fokus på de udviklingsområder, der blev påpeget i en konsulentrapport i 2008. Det drejer sig bl.a. om fastlæggelse af en tre-årig strategi- og handlingsplan med konkrete målsætninger og indsatsområder for afdelingen. Herudover har afdelingen analyseret og beskrevet sin markedsføringsstrategi. Der har også været stærkt fokus på det interne samarbejde og den interne kommunikation i administration, konsulentgruppe og lærergruppe.

Studieskolens Danskafdeling (dansk for udlændinge)

Ved indgangen til 2009 havde dønningerne fra lukningen af KISS lagt sig. De tidligere kursister fra KISS og potentielle KISS-kursister havde fundet hen på andre sprogcentre i forhold til deres præferencer om undervisningsmetode.

Sprogcentrene i Københavns Kommune har et udmærket samarbejde med forvaltningen. I forbindelse med implementering af ny lovgivning, der i Københavns Kommune slår igen pr. 1. januar 2011, har forvaltningen indledt et yderst positivt samarbejde med sprogcentrene for at sikre, at lovgivningens negative indvirkning på centrenes likviditet bliver afbødet.

Blot mener Studieskolen sig for ringe honoreret for modulerne i forhold til de øvrige sprogcentre, der udbyder danskuddannelse 3. Dette har tvunget danskafdelingen ud i at være meget rationel i tilrettelæggelse af undervisningen og administrationen af denne. Samlingen af undervisningen i Gothersgade-Borgergade, hurtigere gennemløb af modulerne og effektivisering af administrativ procedure er tiltag, der fortsat skal gøre studieskolens danskafdeling konkurrencedygtig – også i tilfælde af, at undervisningen sendes i udbud.

I forbindelse med regeringens program for regelforenkling er der fremsat lovforslag om modulgebyrets afskaffelse. Det vil i sig selv betyde en væsentlig reduktion af administrationens arbejde og vil betyde en (mindre?) forøgelse i antallet af kursister.

Studieskolens har indledt et samarbejde med Center for Internationalisering og Parallelsproglighed om udbud af danskundervisning for universitetets udenlandske ansatte af alle kategorier fra ph.d.'er til professorer.

Det har vist sig at være en overordentlig vanskelig undervisningsopgave at løfte, idet motivationen hos deltagerne er meget forskellig, ligesom spredningen i forudsætninger er

langt større, end vores undervisere er vant til. En hel del af deltagerne har så langsom progression, at de aldrig ville være blevet optaget på Studieskolens normale kurser. Det gælder bl.a. en stor del af de ansatte fra tredjeverdenslande. Da undervisningen skal foregå på fakulteterne, er det vanskeligt at flytte kursisterne hen på rette niveau. CIP har et – forståeligt - ønske om, at undervisningen fokuserer mere på de receptive færdigheder end de produktive, men det ønske kan vi kun delvis opfylde, da kursisterne skal aflægge modultest i alle fire færdigheder, som i det normale offentlige system, for at danskafdelingen kan modtage honorar for undervisningen i henhold til kontrakten med Københavns Kommune.

Danskuddannelse 3 afsluttes for de fleste kursisters vedkommende med Prøve i Dansk 3. I 2009 deltog 380 prøvetagere i denne prøve og 90 prøvetagere i Studieprøven.

På de fleste sprogcentre er det mulig at aflægge den skriftlige del af prøven på computer. Det har indtil videre ikke været muligt på Studieskolen, men af konkurrencemæssige grunde arbejder vi stærkt på at tilbyde denne mulighed fra 2010.

Kursistsammensætningen.

Man kunne forvente, at den stigende arbejdsløshed i 2009 havde betydet en afmatning af tilgangen af udenlandsk arbejdskraft. Det er givet også tilfældet, men på Studieskolen har vi ikke kunnet mærke nogen væsentlig reduktion i søgningen. Dette er givet forårsaget af, at der stadig er konstant tilgang af veluddannet arbejdskraft og studerende, og Green Card-ordningen har også resulteret i en hel del nytilkomne udlændinge.

Det totale antal kursister er for tredje år i træk steget og dermed antallet af aflagte moduler.

Aktivitet

	2007	2008	2009		Relation 2008/2009
Antal underviste timer	25.786	31.932	35.622	+3.690	+ 10,4 %
Antal opnåede moduler	3.043	3.815	3.964	+662	+ 3,8 %

Som det fremgår af oversigten har kursisterne i 2009 forbrugt flere undervisningstimer for at opnå modultilvækst end i 2008. Antallet af forbrugte lærertimer er steget med godt 10 %, mens antallet af beståede moduler kun er steget med knap 4 %. Der er flere grunde til dette lidt ringere resultat. En hovedårsag er, at flere og flere kursister ikke følger danskundervisningen som en lineær uddannelse, hvilket det bekendtgørelsesmæssigt er tænkt som; men går til dansk på den måde som fremmedsprogsundervisningen følges, nemlig i kursusforløb, der afbrydes, når det ikke længere er foreneligt med privat- eller arbejdsliv, måske især det sidste. Når kursisterne tilmelder sig danskundervisning skriver de under på, at de kender forpligtelserne om fremmøde på 85 %; men ofte er det i forhold til arbejde og studier umuligt at gennemføre undervisningen med et sådant fremmøde. Afbrudte

undervisningsforløb medfører totalt set et forøget timeforbrug for opnåelse af modultilvækst.

Pædagogisk aktivitet

Gennemsnitskursisten efterspørger en hurtigere progression end tidligere, hvilket betyder, at produktionen af nye undervisningsmaterialer til stadighed er absolut nødvendig. En nyproduktion af materialer er desuden begrundet i behovet for at omlægge alt supplerende materiale (lydbånd, video osv.) til digital form, men også ønsket om en fornyelse af den pædagogiske tilgang og de emnemæssige områder står højt på ønskelisten

Mikael Køneke og Lone Nielsen udarbejder et nyt begynderbogssystem. På Sporet 1 bliver nu anvendt i fuldt omfang, og På Sporet 2 vil få udgivelse primo 2011. Dette materiale har en væsentlig hurtigere progression end de tidligere begyndermaterialer. På dagholdene kan kursisterne nu aflægge modultest 1 efter blot seks ugers undervisning, hvilket giver en væsentlig økonomisk gevinst. Nogle lay-out-mæssige problemer i materialerne vil blive forsøgt løst ved udsendelse af nye oplag.

Bodil Jeppesen og Grethe Maribos nyeste bog: Det kommer! er blevet meget vel modtaget af både lærere og kursister. Efter en kortere produktionspause er Bodil Jeppesen og Grethe Maribo nu klar til at fortsætte produktionen af lærebøger til modul 4, ligesom Birte Langgaard er i fuld gang med udarbejdelse af materiale til andre dele af modul 4.

Strategien for danskafdelingen er en satsning på udvikling af undervisningen mere end en satsning på synliggørelse af undervisningstilbuddet. Vi håber fortsat på, at det gode renommé giver det antal kursister, som vi kan rumme, ved tiltro til mund-til-mund-metoden. På denne måde sikres det også, at danskafdelingen hovedsagelig bliver søgt af det klientel, der bedst får udbytte af den valgte progression og tilrettelæggelse af undervisningen

Nye udfordringer

Danskafdelingens kursistgruppe ligner nu som tidligere beskrevet i højere grad folkeoplysningskursister i deres deltageradfærd. De ønsker danskundervisning i de perioder, hvor de ikke foretager sig noget andet, og de ønsker stor fleksibilitet. Man kan så vælge at fastholde fleksibiliteten, som vi har nu, nemlig at lade kursisterne ideligt påbegynde og afbryde kursusforløb eller søge at tilpasse undervisningen, så den kan følges, selv om kursisten ikke kan afsætte så megen tid til fremmøde. Danskafdelingen har besluttet at satse på begge strategier.

For de kursister, der kun kan afse tid til begrænset fremmøde, vil der blive udviklet et materiale til blended learning. Tanken er, at fremstille on-line-materiale hovedsagelig til indlæring af de receptive færdigheder; mens de produktive færdigheder i hvert fald disciplinerne mundtlig kommunikation og fri skriftlig fremstilling stadig må foregå med lærerkontakt i form af klasseundervisning, men så med færre fremmødegange end ellers. Der vil også kunne blive tale om decideret fjernundervisning, men det satser vi ikke på i første omgang. Med dette projekt ønsker danskafdelingen at få en yngre gruppe lærere i gang

med materialeproduktion for at sikre, at der fremover vil være et vækstlag, der kan overtage den langvarige produktion af materialer, som har fundet sted i Studieskolens danskafdeling. Projektet er dog kun i sin vorden, og der skal udvikles en platform til at bære systemet. Til udførelse af dette arbejde har vi indledt et samarbejde med UNI-C ved Lene Rybner. Der bliver naturligvis tale om en større investering, men en nødvendig investering for at kunne tilgodese den kursistgruppe, som danskafdelingen altid har satset på.

For de kursister, der stadig følger den traditionelle undervisning med to mødegange ugentligt, vil vi forbedre vores intranet, således at disse kursister kan serviceres, hvis de har måttet være fraværende.

Foreningens medarbejdere.

I 2009 var der tilknyttet omkring 175 medarbejdere i Foreningen Studieskolen. Lærerne i dansk er for en stor dels vedkommende fastansatte og en del på fuld tid, i fremmedsprogsafdelingen er der stort set udelukkende deltidsansatte. I administrationen er der 12 fastansatte og et antal deltidsansatte vikarer, aftenbetjente og spidsbelastningsmedhjælp.

Bestyrelsen i 2009

Studieskolens bestyrelse bestod i 2009 af følgende: KU, humaniora: Steen Schousboe, Hanne Nymann; KU, naturvidenskab: Jeppe Eimose Larsen; Studieskolens konsulenter: Susanne Gram Larsen; Studieskolens fremmedsproglærere: Diana-Letitia Bang-Udesen, Birgitte Hertz (næstformand); Studieskolens dansklærere: Mette Hansen, Esben Lydiksen; Studieskolens administrative personale: Alex Starzec; Fremmedsprogs deltagerrepræsentant: Ingrid Fischer; og fra valggruppen andre: John E. Andersen, der er formand for bestyrelsen.

Godkendt af bestyrelsen den 9. april 2009